

Relevans, sammenhæng og kompetencer

1-2-års- og 5-6-års-dimittender

Uddannelsers relevans for arbejdsmarkedet er et centralt tema på den uddannelsespolitiske dagsorden. Temaet sætter fokus på sammenhængen mellem uddannelsen og arbejdsmarkedets behov og mellem dimittendernes opnåede kompetencer i løbet af uddannelsen og efterspurgte/anvendte kompetencer i jobbet. Det har indgået i AU's tidligere beskæftigelsesundersøgelse og i den landsdækkende dimittendundersøgelse, der gennemføres af Uddannelses- og Forskningsministeriets senest i efteråret 2020.

Den landsdækkende undersøgelse er rettet mod 1-2-års-dimittender, og både kandidat- og professionsbachelorordimittender samt uddannelsen i klinisk tandteknik indgår. AU har parallelt med denne undersøgelse fået gennemført en undersøgelse, der omfatter 5-6-års-dimittender og kun kandidatdimittender.

I nærværende notat indgår tre spørgsmål til at belyse ovenstående tema:

- Om uddannelsen har rustet dimittenderne til deres job
- Om dimittenderne oplever en sammenhæng mellem det, de lært på deres uddannelse og de kompetencer, der efterspørges af arbejdsgiver
- Sammenhængen mellem tilegnede kompetencer i løbet af uddannelsen og anvendte kompetencer i job

Undersøgelsesresultaterne kan i 2020 være påvirket af corona-restriktioner og periodevis nedlukning af samfundet. Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført fra 20. oktober til 15. december 2020. I dette tidsrum var samfundet underlagt en række corona-restriktioner af betydning for arbejdsmarkedet.

Hovedresultater Relevans, sammenhæng og kompetencer:

'Min uddannelse har rustet mig til mit nuværende eller seneste job':

- Hovedparten af respondenterne i såvel 1-2-års- som i 5-6-års-undersøgelsen har svaret, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at deres uddannelse har rustet dem til deres job (1-2 år og 5-6 år KA: 77% samt 1-2 år PBA 81%).

'Der er overensstemmelse mellem det, jeg har lært på min uddannelse og de kompetencer der efterspørges af min nuværende/seneste arbejdsgiver'

- Over halvdelen af respondenterne i såvel 1-2-års- som i 5-6-års-undersøgelsen har svaret, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at der er overensstemmelse mellem tilegnede kompetencer fra uddannelsen og anvendte kompetencer i job (1-2 år KA: 64%, 5-6 år KA: 62% og 1-2 år PBA: 74%).

Respondenterne er blevet bedt om at prioritere deres valg af op til fem kompetencer ud fra en foruddefineret liste og på baggrund af spørgsmålet: *'Hvilke kompetencer, som du har tilegnet dig på din videregående uddannelse, anvender du i dit nuværende/seneste job?'* Den kompetence, som flest har angivet som deres 1. prioritet i 1-2-års-undersøgelsen, er følgende:

- AR (KA): *Formidlingsevner tæt efterfulgt af Menneskelige kompetencer*
- Aarhus BSS (KA): *Analytiske kompetencer*
- HE (KA): *Anvendelse af teori og metode inden for mit fagområde*
- Nat (KA): *Tilegnelse af ny viden*
- Tech (KA): *Tilegnelse af ny viden*
- PBA: *Tekniske kompetencer*

Der ændres lidt i rækkefølgen af kompetencer på flere af fakulteterne, når man sammenligner med kandidatdimittendernes svar i 5-6-års-undersøgelsen.

Rustet til job

Respondenterne er i begge undersøgelser blevet bedt om at vurdere udsagnet: *Min uddannelse har rustet mig til mit nuværende eller seneste job*. Hovedparten af respondenterne er enige i, at det er tilfældet.

Nedenstående tabel 1 viser udsagnet for 1-2-års-undersøgelsen fakultetsopdelt for kandidater og professionsbachelorerne som samlet gruppe. 77% af respondenterne er 'Helt enig' eller 'Enig' i dette udsagn. Dette er på niveau med 2018-undersøgelsen for AU's dimittender samt på niveau med alle universiteterne fra samme år.

Tabel 1. Min uddannelse har rustet mig til mit nuværende eller seneste job (1-2-års-dimittender)

	Helt enig/Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig/Helt uenig
<i>Kandidat</i>			
AR	66%	21%	13%
Aarhus BSS	80%	13%	7%
HE	86%	10%	4%
Nat	82%	13%	5%
Tech	83%	14%	3%
Kandidater i alt	77%	15%	8%
Professionsbachelor i alt* (Aarhus BSS, HE og Tech)	81%	12%	8%
AU i alt	77%	15%	8%

n= 4.835 Note: Svarkategorien ' Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

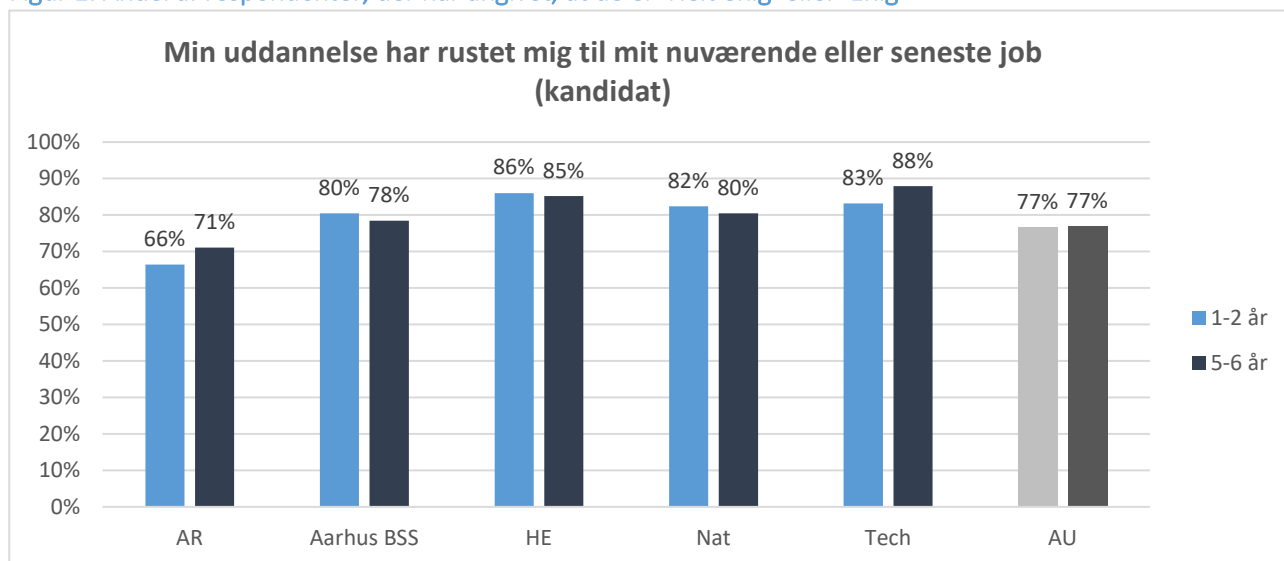
*Inklusiv Klinisk Tandteknik, kort videregående

Der er forskel uddannelsestyperne imellem. 77% af kandidatdimittenderne og 81% af professionsbachelorerne vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at uddannelsen har rustet dem til deres job. Det skal bemærkes, at respondentgruppen af professionsbachelorere er lille sammenlignet med gruppen af kandidater.

Der er også variation fakulteterne imellem. 66% af respondenterne fra AR, 80% fra Aarhus BSS, 86% fra HE, 82% fra Nat og 83% fra Tech vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at uddannelsen har rustet dem til deres job.

Dette ændrer sig særligt for nogle fakulteters vedkommende, hvis man sammenligner med resultaterne fra 5-6-årsundersøgelsen. Se figur 1 næste side, hvor andelen af kandidatrespondenter, der har angivet 'Helt enig' eller 'Enig' i udsagnet, er fordelt på fakulteter og dimittendgrupper (1-2 år og 5-6 år).

Figur 1: Andel af respondenter, der har angivet, at de er 'Helt enig' eller 'Enig'

1-2 år: n= 3.426, 5-6 år: n=2.344 Note: Svarkategorien ' Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

Overensstemmelse mellem uddannelse og job

Respondenterne er i begge undersøgelser blevet bedt om at vurdere udsagnet: *Der er overensstemmelse mellem det, jeg har lært på min uddannelse og de kompetencer der efterspørges af min nuværende/seneste arbejdsgiver.* Over halvdelen af respondenterne er enige i, at det er tilfældet.

Nedenstående tabel 2 viser udsagnet for 1-2-års-undersøgelsen fakultetsopdelte for kandidater og professionsbachelorere som samlet gruppe. 65% af alle respondenterne er 'Helt enig' eller 'Enig' i dette udsagn. Dette er et par procentpoint højere end resultaterne for AU's dimittender i 2018-undersøgelsen og et enkelt procentpoint højere end for universiteterne under ét ligeledes fra 2018.

Tabel 2. Der er overensstemmelse mellem det, jeg har lært på min uddannelse og de kompetencer der efterspørges af min nuværende/seneste arbejdsgiver (1-2-års-dimittender 2020)

	Helt enig/Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig/Helt uenig
<i>Kandidat</i>			
AR	55%	25%	20%
Aarhus BSS	66%	23%	11%
HE	77%	14%	8%
Nat	66%	23%	11%
Tech	72%	22%	6%
Kandidat i alt	64%	22%	13%
Professionsbachelor i alt* (Aarhus BSS, HE og Tech)	74%	17%	10%
AU i alt	65%	22%	13%

n= 4.820 Note: Svarkategorien ' Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

*Inklusiv Klinisk Tandteknik, kort videregående

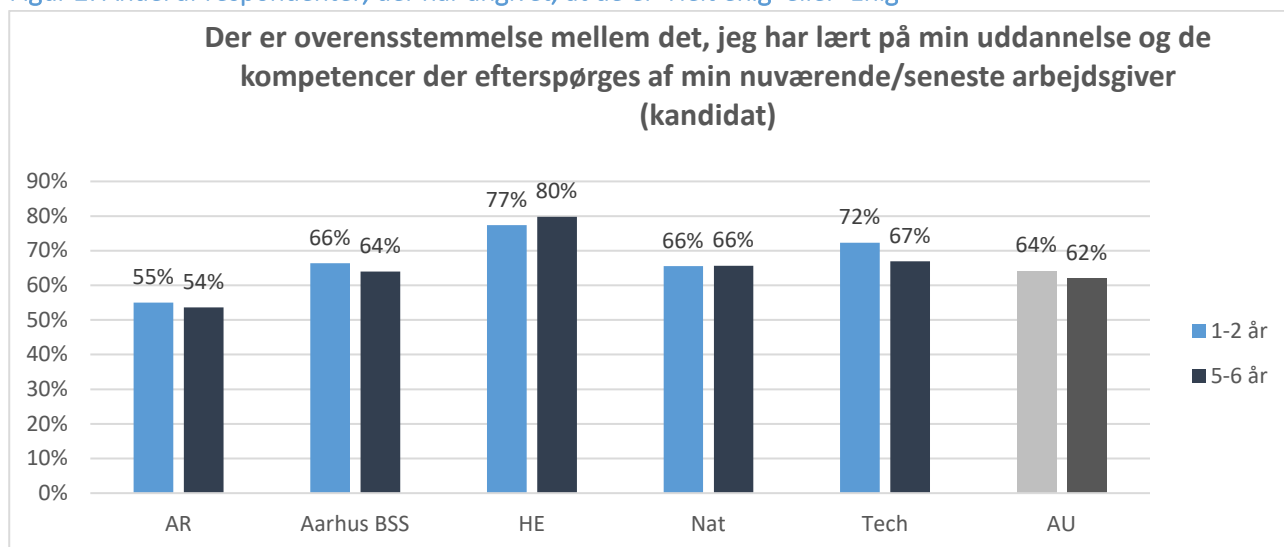
Der er forskel uddannelsesstyperne imellem. 64% af kandidaterne og 74% af professionsbachelorerne vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at der er overensstemmelse mellem det, de har lært på deres uddannelse og de kompetencer, der efterspørges af nuværende/seneste arbejdsgiver. Det skal igen

bemærkes, at respondentgruppen af professionsbachelorere er lille sammenlignet med gruppen af kandidater.

Der er også her variation fakulteterne imellem. 55% af respondenterne fra AR, 66% fra Aarhus BSS, 77% fra HE, 66% fra Nat og 72% fra Tech vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at uddannelsen har rustet dem til deres job.

Dette ændrer sig en anelse, hvis man sammenligner med resultaterne fra 5-6-årsundersøgelsen. Se figur 2, hvor andelen af kandidatrespondenter, der har angivet 'Helt enig' eller 'Enig' i udsagnet, er fordelt på fakulteter og dimittendgrupper (1-2 år og 5-6 år).

Figur 2: Andel af respondenter, der har angivet, at de er 'Helt enig' eller 'Enig'

1-2 år: n= 2.859, 5-6 år: n=1.881. Note: Svarkategorien ' Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

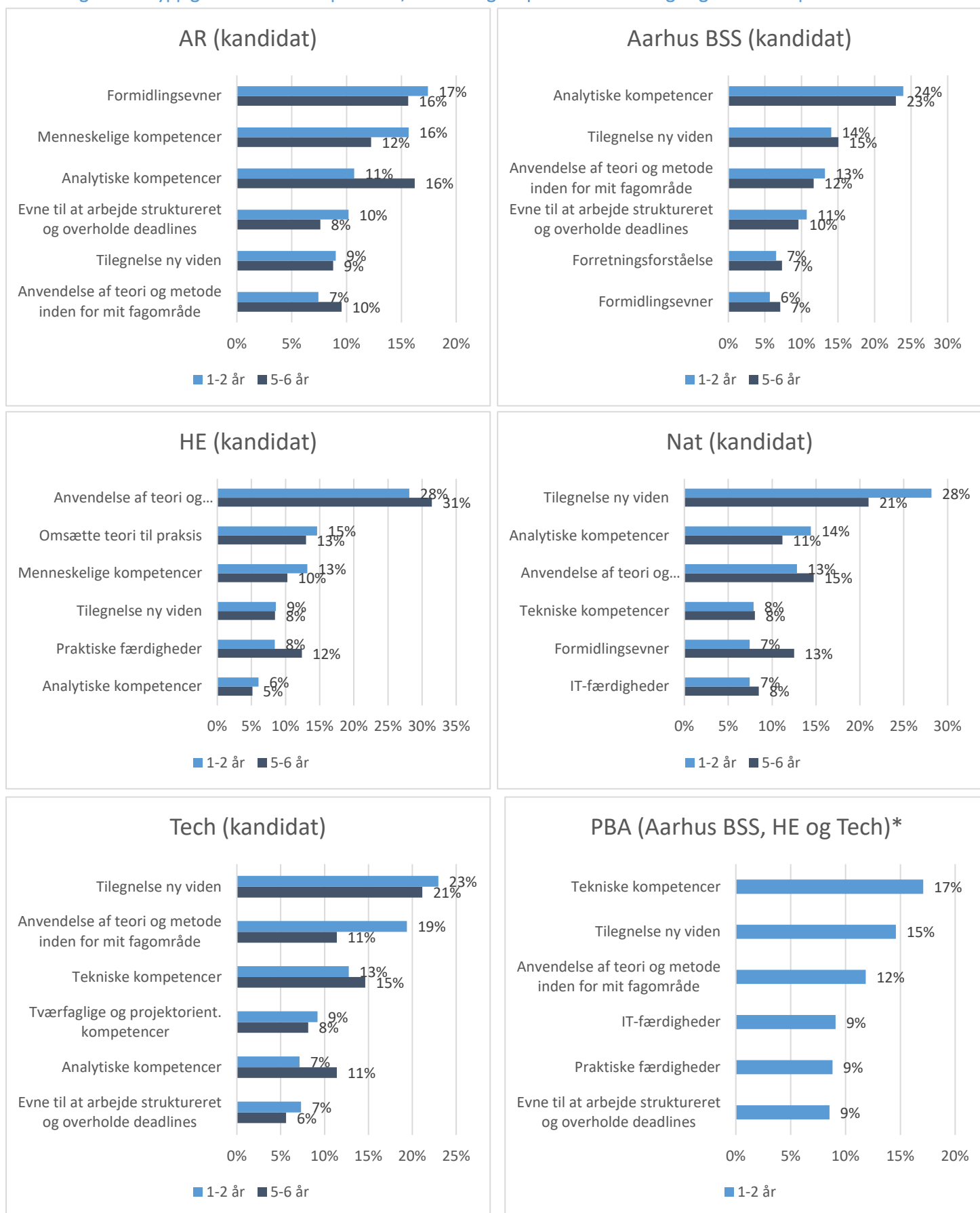
Anvendte kompetencer fra uddannelsen

Respondenterne er blevet bedt om at prioritere deres valg af op til fem kompetencer ud fra en foruddefineret liste bestående af 19 kompetencer på baggrund af spørgsmålet: 'Hvilke kompetencer, som du har tilegnet dig på din videregående uddannelse, anvender du i dit nuværende/seneste job?'.

Nr	Kompetencer - oversigt	
1	Fremmedsprogsskildringer	11 Strategiske kompetencer
2	Praktiske færdigheder	12 Analytiske kompetencer
3	Forretningsforståelse	13 Kreative og innovative kompetencer
4	Kulturforståelse	14 Tværfaglige og projektorienterede kompetencer
5	IT-færdigheder	15 Menneskelige kompetencer
6	Tekniske kompetencer	16 Evne til at begå sig i et internationalt miljø
7	Formidlingsevner	17 Omsætte teori til praksis
8	Tilegnelse af ny viden	18 Evnen til at samarbejde
9	Min evne til at arbejde struktureret og overholde deadlines	19 Andre kompetencer
10	Anvendelse af teori og metode inden for mit fagområde	

Nedenstående diagrammer 3-7 viser de hyppigste kompetencer, som flest har angivet som deres 1. prioritet sorteret efter resultaterne i 1-2-årsundersøgelsen.

Figur 3-7: Hyppigst anvendte kompetencer, der er tilegnet på uddannelsen og angivet som 1. prioritet

*Inklusiv Klinisk Tandteknik, kort videregående

Resultaterne for kandidaterne er fakultetsopdelt og fordelt på dimittendgrupperne 1-2 år og 5-6 år, mens professionsbachelorerne vises som en samlet gruppe for dimittendgruppen 1-2 år. Diagrammerne med kandidatdimittender er sorteret ud fra rangeringen af svarene i 1-2-års-undersøgelsen.

Den kompetence, som flest har angivet som deres 1. prioritet i 1-2-års-undersøgelsen, er følgende:

- AR (kandidat): *Formidlingsevner tæt efterfulgt af Menneskelige kompetencer*
- Aarhus BSS (kandidat): *Analytiske kompetencer*
- HE (kandidat): *Anvendelse af teori og metode inden for mit fagområde*
- Nat (kandidat): *Tilegnelse af ny viden*
- Tech (kandidat): *Tilegnelse af ny viden*
- PBA: *Tekniske kompetencer*

Der ændres lidt i rækkefølgen af kompetencer på flere af fakulteterne, når man sammenligner med kandidatdimittendernes svar i 5-6-års-undersøgelsen. Eksempelvis på AR flytter 'Analytiske kompetencer' fra nummer tre til nummer et sammen med 'Formidlingsevner'. På Nat flytter 'Anvendelse af teori og metode inden for mit fagområde' fra nummer tre til nummer to. På Tech flytter 'Tekniske kompetencer' fra nummer tre til nummer to.

FAKTA om 2020-undersøgelserne:

AU's dimittendundersøgelse for 1-2-års-dimittender baserer sig på data indsamlet af Epinion for Ministeriet for Forskning og Uddannelse og Aarhus Universitet. Kandidat- og professionsbachelordimittender samt dimittender for uddannelsen i klinisk tandteknik indgår i 1-2-års-undersøgelsen. Parallelt med denne undersøgelse har Epinion på vegne af Aarhus Universitet gennemført en undersøgelse for AU's 5-6-års-dimittender, men kun for kandidater.

Undersøgelsesresultater indgår bl.a. i universitetets kvalitetsarbejde.

Undersøgelsen for 1-2-års-dimittender gennemføres i en 2-årig kadence og er senest gennemført i efteråret 2020.

Spørgeskemaet til 1-2-års-dimittenderne er udsendt til 11.099 dimittender på Aarhus Universitet, og 5.243 har responderet på undersøgelsen, hvilket giver en overordnet svarprocent på 47%.

Spørgeskemaet til 5-6-års-dimittenderne er udsendt til 8.286 dimittender på Aarhus Universitet og 3.083 har responderet på undersøgelsen, hvilket giver en overordnet svarprocent på 37%.

For yderligere information om undersøgelsens anvendelse, gennemførelse og metode henvises til [kvalitetsportalen om dimittendundersøgelsen](#).